

ABONAMENTUL
Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 <
Pe o lună . 2 <
Nrul de Duminecă
Pe un an . 4 Cor.
: Pentru România și :
America . . 10 Cor.
Nrul de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRATIA :
Deák Ferenc-utca 20.
—
INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Manuscripte nu se în-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Minciuna lor.

În locul celor trei piscuri de pe emblema țării, cari simbolizează cordonul falnic al munților Carpați și implicit libertatea genuină ce domnește în înălțimile clare ale naturii, dalta adevărului ar sculpta conturile unei zidiri sombre cu ferestruți împânzite de zăbrele și pe catapiteazma ei inegrită de fulgerile unui pizmaș și tiran Apollo, peste un morman de stindarde rupte — pe geniul libertății adâncit în jalea celorce sufăr în noaptea zidirei...

Avânturile mari, generoase, au destelenit azi sufletele până și în celea mai necivilizate unghiuri ale Europei. S'au deschis și ușile temnițelor din împărăția otomană și suferințele celor ce au apropiat prin silințele lor izbânda ideilor generoase, s'au curmat. S'a risipit și negura, crezută de nepătruns, a despotismului aziatic și azi lumea musulmană, împreună cu popoarele de altă lege, prăznuște într'un elan de însuflețire zorile renașterii sale naționale. În calea libertăților constituționale nu mai există putere care să puie stavili. Turcii se află în pragul unui viitor modern.

Din Rusia se aud tot mai rar plesnetele cnotei, iar pe drumurile albe de zăpadă ce duc la Siberia înegresc tot mai puține cete perspectiva despotismului. Constituționalismul străbate, deși anevoios în întinderea imensă a împărăției, dar sigur, urzind treptat rețeaua instituțiilor liberale peste întreaga țară.

Semințele slave, trezite la o mai intensivă conștiință națională, năzuiesc tot mai vădit spre o viață independentă, grupându-se în corpurile legiuitoare după omogenitatea de interese. Propaganda de idei prin ziare și adunări populare o pot face neimpedecăți, deși curentele răsturnătoare de stat au pătruns adânc în clasele mai civilizate. Adevărul, că pornirile masselor sunt mai primejdioase suprimate cu forța brută, decât lăsate în voia lor, a convins regimul rusesc.

Numai urgia șovinismului maghiar crește mereu. Inghimpată în mijlocul Europei, spre rușinea vremilor moderne, Ungaria singură mai ocrotește teroarea aziatică. Nici în statele autocrate din Azia nu există o teroare politică mai înverșunată ca la noi.

Constituționalismul la noi e o minciună frumoasă susținută cu multe artificii în fața străinătății. Din sudoarea popoarelor robite în năsuințele lor naționale guvernul cheltuește multe mii cu condeele simbriașe, cari slujesc minciunii în străinătate. Ziarele maghiare cu o sperjură răutate trimbitează lumii liberalismul maghiar, iar pe noi ne prezintă elemente revoluționare, necivilizate, cari abuzăm de răbdarea nețarmurită a guvernului, ingrați față de bunătățile ce ni-le varsă din plin generositatea maghiară. Pe la congresele internaționale panglicarii șoviniști declamă cu gura spartă tiradele de tolerantă și umanitate. Damele din aristocrație maghiară au format de curând o societate cu menirea să lămurească străinătății, seduse de unelirile agitatorilor nemaghiari, că Ungaria e pământul făgăduinții

pentru naționalități. Societatea e sub patrimoniul soției lui Apponyi, pe care marele Björnson l-a ars cu pleasna adevărului, alungându-l din templul umanitarismului ca pe-un precupeț mincinos. Nădăjduim o asemenea soarte și pentru precupețele noii propagande de minciuni.

Căci ori și cât vor osteni să abată privilegiile străinătății dela celea ce se petrec în lăuntrul țării, ei nu vor izbuti. Azi nu se mai pot încercui țările cu muri chinezi. Aversiunea față de tactica lor perfidă crește mereu — și azi compatrioții sunt cei mai urgisiți în Europa. Tot mai dese cad asupra lor sentințele areopagului popoarelor civilizate.

Dar în loc să se cumițească, guvernul, ne făurește noi cătușe, noi mijloace de schingiuire. Prigonirile sporesc. Până și libertatea de acțiune a deputaților noștri e luată la goană. Până și acest principiu parlamentar de căpetenie e sfruntat. Inmunitatea lor e la discreția micilor satrapi de prin provincie. Un funcționar de poliție a putut să-și bată joc de organizația noastră în partid parlamentar, când libertatea de organizare nu se condiționează nici chiar de recunoașterea ori nerecunoașterea guvernului.

Temnițele azi mâne nu mai încap ziaristii nemaghiari. Fondurile ziarelor sunt exhaustate de pedepsele tribunalelor și de cheltuielile de proces. Pe toți ne chinuște nesiguranța zilei de mâne. Și urgia va tot crește. Principiile constituționale răstălmăcite pe placul șovinismului, dau frâu liber slujbașilor >ideii<. În administrație, în justi-

FOIȚA TRIBUNEI.

Revista umoristică „Furnica“.

D-nii *Gheorghe Ranetti* și *N. D. Țaranu* sunt astăzi cei mai de seamă și mai muncitori umoriști și satirici români. Prin revista umoristică ilustrată „Furnica“, ce apare deja aproape în al V-lea an, în fiecare săptămână la București într'un tiragiu din cele mai mari, sub direcția d-nialor; umorul nostru literar a fost ridicat la un nivel, care poate suporta incontestabil, paralela celor mai bune reviste umoristice franceze și germane. Dela „Mostul român al celebrului Caragiale, și dela bimensuala revistă „Lumea vechie“ a d-rului Urechie nu ni-s'a dat ceva mai bun, ca „Furnica“ de azi pe terenul foilor adevărat umoristice românești. „Furnica“ are însă un merit deosebit, că a făcut un pas uriaș pe acest câmp dificil al literaturii de spirit, cât și-a știut grupa în jurul său pe cei mai buni artiști români, ca un *Iser Murun*, *Sirato* și alții caricaturiști de seamă cari furisând în penelul lor toate manifestările vieții politice și sociale din Regat, pricep atât de bine intențiile directorilor, să dea publicului cititor „oginda bufonă“, lătura plină de soare și de vesel efect chiar și a celor mai mohorâte și umbroase întâmplări de peste săptămână.

Că „Furnica“ dozează câte-odată medicamentul ei satiric mai mult cu câte „un gram de sară atică“, e cert, dar o face aceasta numai când știe, că la „O piele groasă“ este indicat și „un masagiu energetic“. Și individualizând per eminențiam fiecare caz de slăbiciune românească, s'a

dovedit, că este un bun medic al maladeilor românismului ce și-a pus de gând să le combată.

Nu cercăm, să insistăm aici asupra valorii literare a unui *Ranetti*, asupra căruia au spus deja cuvinte elogioase recenzenți competenți în reviste de valoare ca „Viața Românească“ din Iași și în alte foi de seamă din România.

Nu ne arogăm dreptul a lăuda o bună lucrare, care n'a avut nevoie de reclamă, ci s'a afirmat în „Țeară“ numai pe motivul, că talentul celor ce redigează „Furnica“, a fost condus de un gând curat și de o inimă deschisă pentru nevoile neamului românesc.

Rostul acestor scurte și justificate constatări iată care ne-a fost: Să atragem luarea în seamă asupra acestei publicații periodice săptămânale de dincolo și pentru ai noștri. Căci „Furnica“ la noi este aproape necunoscută. Și asta nu e bine. Nu e bine pentru că foi politice din România multora din noi nu ne sunt cunoscute, foi literare deasemenea; cu viața politică și literară de dincolo pe deasupra astăzi ziarele noastre ne țin în curent. Și cum — spre mândria noastră fie spus între paranteze — azi am ajuns, să zicem la „maturitatea națională“, că orice lucru bun, ce se face în Regat pentru neamul nostru, îl primim cu sinceră și — nepărtinitoare dragoste.

Dar ca să putem avea o mai intimă și completă idee de viață sufletească și omenească, care pulsează în România, și în special la București, unde „Soarele românismului“ strălucește mai cald ca aci și unde, nu este suficient dacă urmăm numai cu citirea foilor politice și literare serioase din „Țară“.

Pentru noi, cari mulți poate se agită uneori prea afectuos din una sau altă foaie de partid din regat „Furnica“ cu satira ei particulară, cu umorul ei curat românesc, care astămpără orice patimă aprinsă, e cea mai bună balausă pentru un rezonament sănătos, care ne ține în echilibrul judecata imparțială și elasticitatea spiritului.

De această elasticitate a spiritului la noi e mare nevoie azi, și dacă această parte a intelectului nostru se cultivă prea puțin acum aici, e indicat să ne interesăm de produsele opulente ale spiritului fraților noștri de peste frontiere, cari în toate ne sunt superiori.

Să căutăm a ajunge la o mai mare intimitate cu ei, și aceasta se poate numai când îi vom urmă pe toate căile manifestării lor intelectuale. Fără această nizință devine utopică toată unitatea culturală, ce o dorim cu toții.

„Furnica“ *) este o solidă verigă, ce poate în-lanțui această intimitate a spiriteilor. A descoperi această calitate a ei celorce încă nu o cunosc ne-a fost scumpa dorință ce ne-am spus-o aici.

Emil Borcia.

*) Abonamente se pot face prin Tipografia arhidiecezană din Sibiu (pe un an 10 lei).

Cum trăiesc poeții la noi.

În scumpa noastră Românie
Poetul liric și pletos
Duce un traiu, asta se știe,
Peste măsură de luxos.

ție, pretutindeni sentimentele și libertățile noastre sunt batjocorite. Jandarmii stărnesc revolte ca să le înecă în sânge. Procurorii ne stâng cu procese. Ministrii se întrec în a croi care de care tășii mai late și mai adânci de pe spinarea noastră. Școlile ni-le-au răpit, iar acum ni-se pregătește și lațul de pe urmă, legea electorală, cu gândul să amușească și puținele glasuri din cameră, cari vesteau străinătății minciuna constituției ungare.

Stăpâniți de ideia fixă a contopirii neamurilor din țară în trupul lor plin de bubele semitismului, nu mai cunosc margini.

Un vis deșert, o iluzie nebună. Cu cât sporesc frânghiile cu cari ne leagă, cu cât ele taie mai adânc în trupul nostru, cu atât mai vie, mai viguroasă se va trezi viața în noi. Și mintea ni-se cutremură la vederea prăpastiei spre care împing ei țara. Căci »întunecată-i steaua țării noastre, înstrăinași trăim în zile grele și viitorul plin de semne rele vestește numai lacrimi și dezastre«.

Să contenească urgia până când încă conducătorii neamurilor din țară mai seamănă sămânța bună a năzuințelor pașnice, până când nu cer decât respectarea libertăților și drepturilor garantate în constituție. Să înceteze prigonirile până a nu sosi vremea când — întrebuintând cuvintele lui Eminescu — »ura noastră nu va mai fi un simțământ ci o rațiune — nu psihologie, ci logică«.

Recursul deputaților noștrii. Cei patru deputați români din Arad au înaintat în termenul legal recurs împotriva cunoscutei sentințe a poliției. Recursul este adresat consiliului comunal competent ca a doua instanță. Recursul a fost iscălit de toți patru deputații români din Arad, căci dnii Oncu și Goldiș cari nu au fost osândiți, au ridicat dimpreună cu ceilalți doi colegi ai lor recurs împotriva motivării sentinței.

La un dejun poetu 'nghite
Himere fripte pe spanac,
Visuri cu soz, răbdări prăjite
Și cu iluzii la capac.

S'apoi, pe lângă toate cele,
Mai are fericitul bard
In Spania mândre castele
Ce costă peste un-miliard.

Iarna de frig nu pătimește
Căci, iert' mi indiscreția,
El sobele își încălzește
Cu tufă de Veneția.

El ar putea să aibă o mie
De armăsari; dar i-a rămas
Un singur cal din herghelie
Un singur cal pur sang: Pegas.

E un cal distins, nu-i place fânul
Vrea aliment mai fin, subtil
Căci zilnic l-a hrănit stăpânul
Numai cu flori, cu flori de stil.

Consiliul de miniștri s'a întrunit ieri dimineața la orele 10 pentru a se consfătuși asupra afacerilor »curente« sau mai bine, asupra afacerii patriarhatului sârbesc. Consiliul de miniștri a fost aproape în permanență ieri ziua întreagă până seara târziu, căci numai la 2 ceasuri el a fost întrerupt de timpul mesei pe care miniștrii au luat-o la ministrul-președinte. După prânz conferințele consiliului au urmat înainte și a doua zi azi vor continua. Ministrul justiției Günther a raportat pe larg asupra alegerii din Carlovăț.

Pe semne »căpăținoșii« de sârbi vor pricinui guvernului multă frământare.

O deputațiune sârbească la Wekerle. Conform unei hotărâri a partidului radical sârbesc, o deputațiune compusă din 12 inși având în frunte pe deputatul dr. Gheorghe Krasoievici s'a prezentat ieri dimineața încă înainte de consiliul de miniștri, la primul ministru Wekerle, și la ministrul Andrassy și Kossuth. În numele deputațiunii deputatul Musitzky și lașa Tomici au expus miniștrilor situația bisericii sârbești și au rugat pe miniștrii să sprijinească întărirea lui Zmeianovici.

Primul ministru Wekerle a răspuns deputațiunii cu declarații evazive și vagi vorbindu-le de dragostea guvernului pentru poporul și biserica sârbească.

O biruință țărănească. În cercul electoral de Nagyatád, un cerc curat unguresc, a avut loc alaltăieri alegerea unui nou deputat în locul lui Chemel Gyula numit membru în camera magnaților. Dintre cei doi candidați avocatul dr. Piszár Antal și țărânul Szabó István, amândoi kossuthiști, alegătorii, în număr covârșitor țărani, au luptat cu multă înverșunare și au isbutit să-l aleagă pe candidatul țărân Szabó. După alegere au fost turburări, ca pretutindeni la alegeri ungurești.

Intrevederea Aerenthal-Tittoni. Din Roma se anunță că după informația ziarului »Il Messaggero« ministrul afacerilor străine dl Tittoni va pleca prin 5-6 August în Austria. Prin 18 sau 19 el va merge cu automobilul în Moravia pentru a se întâlni cu ministrul nostru de externe dl Aerenthal.

C'ăierea nu o fi amară
Soarta poezilor nu spun
Dar cert e, că la noi în țară,
Poezii fac un lux nebun!

Din »Furnica« — București

Kiriak: Napadarțan.

Ce e paradoxal.

Ca un tocilar să-și ascutească — urechile
Când un pictor își face — mutre.
Când viața unui chel atârână de un fir de păr.
Când un croitor — cărpește o palmă.
Când un înger de femeie te bagă în — draci.
Când te fasolești pentru un blid de linte.
Când un fotograf pozează ceea ce nu e.
Când un ofițer de c valerie e obligat să călărească pe principii.
Când un mușteriu trage perdaf unui barbier, care l-a ras prost.
Când un ovreu se — crucește.
Când un corector — se corege.

Din »Furnica« — București.

E. Borcia.

Locul unde cei doi bărbați de stat se vor întâlni nu este încă fixat definitiv. Dl Tittoni va lipsi timp de douăzeci de zile din Italia.

Raportul general

al Comitetului Central al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« către adunarea generală, convocată în Șimleu, la 7 și 8 August st. n. 1908.

Onorată adunare generală! De câte ori voim să recapitulăm activitatea ce a desfășurat-o instituțiunea noastră în cursul unui an, socotim că pentru o mai bună înțelegere și o mai dreaptă apreciere, a ei, e bine să se accentueze problemele culturale cari ni-se impun, în vremea de astăzi, spre rezolvare, prin o muncă unitară, stăruitoare și conștientă; să stăruim asupra problemelor cari ne călăuzesc în conducerea Asociațiunii.

În cele următoare vom căuta să lămurim aceste probleme, indicând și mijloacele cu ajutorul cărora, în marginile puterilor de cari dispunem și în împrejurările în cari ne aflăm, putem spera să le apropiem, măcar, de o deslegare norocoasă.

Onorată adunare generală! Instituțiunea noastră, fiind susținută aproape numai de pătura cărturărească a neamului nostru e foarte firesc ca această pătură să aștepte ca Asociațiunea să se îngrijască în primul rând de educația ei. Dacă cărturarii noștri ar putea să-și câștige dela alte instituțiuni o cultură națională sistematică, care să o poată înălța la acel grad al civilizației și conștiinței naționale de a jertfi nelsemnate sume — cu cari contribuie la susținerea Asociațiunii — numai pentru răspândirea culturii între popor, bineînțeles că problemele instituțiunii noastre ar fi mai lămurite. N'ar trebui să ne gândim decât la aflarea mijloacelor celor mai potrivite pentru a veni în ajutorul țărânimii. Cum, însă, cărturarii noștri în majoritatea lor sînt, înainte de toate, necesitatea de a și crea și desăvârși o cultură națională proprie, Asociațiunea nu poate renunța la educația acestora. Mai ales în împrejurările în cari trăim astăzi e o datorie pentru Asociațiune să caute mijloacele cu ajutorul cărora și-ar putea împlini chemarea față de susținătorii ei.

Aceste mijloace deocamdată nu pot fi decât următoarele:

a) Publicarea unei reviste culturale-literare, la care vor colabora secțiunile științifice-literare ale Asociațiunii și care va fi condusă de secretarul literar. Din cauza lipsei mijloacelor materiale, nu va putea apărea, la început, decât de 4-6 ori la an.

Această revistă, care se va da gratuit membrilor fondatori, pe viață și ordinari ai Asociațiunii, va căuta să familiarizeze cărturărima noastră cu problemele social-economice, cari se impun poporului nostru.

Tot pe paginile acestei reviste se vor putea aduna mărturii privitoare la trecutul nostru și se vor putea publica cercetările privitoare la istoria limbii și literaturii noastre.

Revista va căuta să țină în curent pe cetitori, cu ajutorul membrilor din secțiunile științifice-literare, despre mișcarea culturală mai importantă dela noi și din România.

a) Al doilea mijloc de a contribui la educația cărturărimii noastre sînt conferințele, cari se vor aranja din centru, cu ajutorul membrilor din secțiunile științifice-literare. Aceste conferințe, cu timpul se vor ține în fiecare centru românesc, parte cu ajutorul conferențiarilor din orașul respectiv, parte cu ajutorul conferențiarilor din alte centre. Conferențiarii cei mai buni vor colinda toate centrele românești și prin aceasta vor contribui foarte mult la solidaritatea intelectuală a

Toate damele se facideal de frumoase
prin efectul bun al

CREMEI MAKOI-IDEAL

care acovește nenumăratele crisori de mulțumită.

Face să dispară roșafa feței,
piștrurile, petele de ficat și toate necurătenile pielei.

Prin folosirea cremei Ideal ajungem să avem o față curată, fragedă, catifelată și fină! De aceea vă rugăm ca la comandă să ne scrieți precis dacă fața e grasă sau uscată.

Secapătă numai la însuși fabricantul:

KUDAR LAJOS Szent László, gyógyszertár — — Makó Ujváros — —

— 1 borcan de cremă Ideal 1 cor. —
Pudra Ideal 1 cor. Săpun Ideal 70 fl.

Comandele prin postă se satisfac repede și punctual.

Preparatele medicale și chimice au fost premiate în expoziția igienică internațională din 1879 cu medalia de aur, cu crucea de metal franceză și cu diploma de distincție.

Programa adunării:

1. La ore celebrarea sf. liturghii. 2. La 9 ore deschiderea adunării. 3. Alegerea unui notar ad-hoc pentru luarea procesului verbal. 4. Raportul comitetului despre activitatea Reuniunii. 5. Raportul cassarului. 6. Raportul bibliotecarului. 7. Alegerea comisiunilor pentru cenzurarea raporturilor acestora și a altei comisiuni pentru înscrierea de membri noi și încassarea taxelor. 8. Cetirea disertației ținută de Vasiliu Alb, învățător în Firiza. 9. Raportul comisiunii comitetului central despre memorandum Reuniunii noastre către ministerul instrucțiunii publice regești în cauza pensionării învățătorescilor. 10. Raportul comisiunilor esmise. 11. Alegerea notarului I și II al Reuniunii și întregirea comitetului central. 12. Debaterea propunerilor prezentate prezidiului înainte de adunare cu 24 ore. 13. Defigerea timpului și locul adunării generale viitoare. 14. Închiderea adunării.

Craidarolțiu, la 3 Iulie 1908. — Stefan Pop, secretar ad-hoc. Constantin Lucaciu, președintele reuniunii.

Nota: La 1^{1/2} ore p. m. prânz comun cu prețul de cor. 240; seara petrecere cu joc premersă de producțiune literară aranjată de un comitet special. Pentru încălzire a se adresa la dnii Teodor Blaga învățător pensionat și George Lengyel învățător. Trenul dela Gilvács sosește la gara din Șomcuta-Mare seara la 9 ore și a. m. la 11 ore.

Evenimentele din Turcia.

Vieța constituțională în Turcia zi de zi ia o întindere tot mai largă spre bucuria nețărnută a poporului care prăznuiește încă mereu. Ieri s'au pus iarăși două pietrii fundamentale la clădirea constituționalismului. Armata a jurat pe constituție, iar sultanul a proclamat magna charta a Turciei, numită *Hati Humayun*. Un moment de remarcă al evenimentelor mai noi e vorbirea lui Enver bey, înfăptuitorul constituției, șeful turcilor tineri. A arătat foarte precaut deslușit, că puterile străine nu mai pot continua acțiunea lor reformatoare. Enver bey a ajuns un personaj istoric, eră modernă în Turcia e rezultatul propagandei conduse de el cu ingeniositate.

Telegramele mai noi:

— *Noul guvern. Constantinopole.* Ziarele aduc în ediții extraordinare lista cabinetului reconstruit. Seic-ul-izlamul actual Mehemed Dsemal Eddin efendi rămâne și pe mai departe în postul său. Abdurahman Pașa, fost mare vizir și ministru de justiție primește șefia cabinetului. Hassan Fehmi Pașa, președintele consiliului împărătesc, a primit portofoliul „vascuf” înlocuindu-l pe Turkham Pașa care a fost numit președinte al consiliului împărătesc. Kiamil Pașa rămâne ministru fără portofoliu. Ceilalți membri ai cabinetului rămân și pe mai departe: Tewfik Pașa min. de externe, Omer Rusdi Pașa min. de războiu, Rahmi Pașa de marină și Hatski bey de instrucțiune publică. Sunt numiți Tewfik, șef de secție, ministru de agronomie și montanistică; Mahmud, fost ambasador la Viena, ministru de comerț, Naum Pașa, care e creștin a fost guvernor în Libanon și secretar de stat în cabinetul de externe, ministru de arhitectură, și în sfârșit Ragidbey, secretar de stat în ministerul de finanțe, ministru de finanțe. Beuf Pașa, ultimul vali al Salonicului, a fost numit prefectul orașului Constantinopole.

— *Un incident diplomatic. Constantinopole.* Izzet Pașa, capul camarilei din Jildiz, fostul secretar al sultanului, temându-și viața s'a refugiat pe un vas englez cu gândul să fugă în Anglia. Fuga lui Izzet Pașa a întârțit poporul care vo-

iește să-l ucidă. Vasul englez pe care s'a refugiat Izzet se cheamă *Mary*. Vasele de război a e Turciei i-au aținut calea în strâmtoarea Dardanelor — un fapt ce constituie violarea libertății de navigațiune — și acum Poarta sub presiunea opiniei publice cere extradarea lui Izzet, dar ministrul Angliei la Constantinopole a denegat extradarea. Se prevede un conflict serios.

— *Jurământul miniștrilor. Constantinopole.* Un comunicat oficial apărut în ziare anunță că după obiceiul adoptat în țările constituționale marele vizir, seic-ul-izlamul și ceilalți miniștrii au depus ieri în mâinile sultanului jurământul.

— *Hatti-Humayun. Constantinopole, 3 A.* gust. Magna charta a Turciei' Hatti-Humayun (ordin împărătesc), proclamată ieri, în întâiul loc motivează suspendarea constituției în 1877 și declară că azi împărăția e destulă matură ca să poată fi guvernată după principiile constituționale. În viitor constituția nu se va mai violă. Urmează 15 paragrafi, cari cuprind următoarele dispoziții mai însemnate:

Toți supușii au libertate personală deplină. Fără cauză legală în contra nimeni nu poate fi tras în cercetare, deținut, întemnițat sau pedepsit. Judecătorii extraordinare nu sunt permise. Ni-menea nu poate fi citat înaintea autorității necompetente. Vatra familiară e inviolabilă. Supușii se pot mută dintr'un loc în altul neimpiedecați. Presa înainte de imprimare nu stă sub controlul guvernului. Scrisorile private și zierele nu pot fi reținute la postă. S'a introdus libertatea învățământului. Oficiarii de stat nu sunt obligați să împlinescă ordinațiunile cari stau în contrazicere cu legea. Au libertate deplină de a abdice ori și când Proiectele marelui vizir sunt supuse sancționării din partea sultanului. Bugetul statului, venitele și cheltuielile statului, se vor publica în întregime la începutul fiecărui an. Dacă s'ar ivi necesitatea de a schimbă vre-una dintre legile existente, ori ar fi nevoie să se aducă legi noi, proiectele referitoare sunt a se prezintă corpurilor legiuitoare.

— *Ofițerii austriaci în Macedonia. Viena, 3 August.* Ofițerii austriaci cari comandă trupele de jandarmi ai reformelor sunt tratați cu simpatie de populațiune. Astfel colonelul Urbansky plecând în concediu, a primit o delegație de ofițeri turci, cari i-au oferit un dar în semn de simpatie.

— *Vizita la Sultan. Constantinopole, 3 August.* Principele Andrei și cu principesa, împreună cu principele Cristofor de Grecia, întorcându-se din Rusia, vor sosi aci poimâne și vor rămâne patru zile, în cari vor vizită pe Sultan și pe Patriarh. Sultanul a exprimat o mare bucurie pentru această vizită.

— *Trupe neîncrezătoare. Constantinopole, 3 August.* Ziarele spun că 150.000 de soldați din Turcia europeană nu vor depune armele până nu se va garanta respectarea constituției.

— *Prima întrunire publică în Turcia. Constantinopole, 3 August.* Aseară a avut loc în sala teatrului »Odeon« prima întrunire publică. Loge și parterul erau ticsite de mii de oameni, cari nu s'au mișcat din locul lor deși căldura eră înăbușitoare.

Președintele întrunirii, Djelal Nuri Bey, a deschis întrunirea cu urări pentru Sultan, pentru armată și pentru tinerii turci. La fiecare urare poporul acamă cu strigăte puternice și urale.

Oratorul a spus următoarele: »Acum 32 de ani Sultanul ne dăduse un parlament pentru care însă nu erau încă pregătiți și mi-lă luat.

»Azi părintele nostru ni-l'a acordat din nou în 24 de ore, ceea ce mărește meritele sale. Pe când în Rusia și în Persia a curs pentru constituție sânge, la noi nici un pai nu s'a mișcat. Trebuie să mulțumim în bună parte și armatei. Poporul e azi unul singur, compus din frați fericiți de otomani, creștini, evrei, armeni și albanezi«. (Aplauze îndelung prelungite).

Tinerii turci, erau prigoniți, dar acum se știe că cei mai buni patrioți sunt aceștia.

Dacă vom fi credincioși Padișahului și parliamentului, vom putea arăta și noi Europei că

suntem în stare să clădim fabrici și drumuri de fer și că putem să ajungem cea mai bogată țară a lumii. Dar ca să aducem la îndeplinire visul nostru, vom arăta că știm și suntem în stare să dăm tot ce avem.

Au vorbit apoi greci, armeni și spanioli, în acelaș sens, fiecare în limba lui maternă.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 4 August n. 1908.

Boala episcopului Popea. Ni-se comunică din Caransebeș: Boala P. S. Sale continuă a inspira îngrijorări. Ieri au sosit la patul său rudele mai de-aproape, cari au fost chemate la dorința sa, telegrafic.

— **Limba ungurească la sfințirea din Șiria.** Ulterior aflăm următoarele amănunte regretabile asupra sfințirii de biserică din Șiria: Cu prilejul primirii, P. S. Sa episcopul Aradului a fost întâmpinat în Șiria de suprefectul Șiriei dl dr. Cornel Novac, român care însă, lucru dureros, a vorbit ungurește, bineventând pe P. S. Sa. Cuvântarea aceasta ungurească la o serbare atât de românească a produs o impresie penibilă și toți erau bucuroși când dl Novac a isprăvit, crezându-se că de-aci înainte cel puțin s'a scăpat de vorba ungurească. Dar care n'a fost mirarea celor de față văzând că adevărata surpriză urmează numai după asta! Căci nu știm pentru cari motive, P. S. Sa a răspuns reprezentantului administrației tot ungurește. Astfel la serbare atât de românească, aici într'un centru românesc atât de puternic, în fața unei mulțimi de mii de români ni-s'a dat acest spectacol: să auzim cum doi români se salută în mod sărbătoresc în cuvântări — ungurește! Dacă limba ungurească întrebuintată de un român funcționar este încă explicabilă, deși nu scuzabilă, pentru că am avea dreptul să cerem ca administrația unui ținut românesc să fie românească, dar cuvântarea ungurească a P. S. Sale este într'adevăr cel puțin neexplicabilă.

Tot caracterul atât de înălțător al serbării a fost cu desăvârșire alterat și s'a dat în fața mulțimii adunate o pildă dureroasă de demoralizare națională.

Dar nici atât nu a fost de-ajuns. P. S. Sa a făcut vizite tuturor fruntașilor din localitate dar a ignorat tot corpul învățătoresc atât în seria vizitelor cât și la invitațiile la masa comună, în vreme ce, bine n'țeles, reprezentanții administrației nu au fost uitați din rândul celor invitați. Acest dispreț pentru dascălii noștri a produs între ei o legitimă nemulțămire.

— **Pregătiri împotriva votului universal.** Într'un lung și grozav de erudit articol de fond, imperialista »B. Hrl.« argumentează împotriva votului universal. Citează autori francezi și nemți cari au declarat falimentul parlamentarismului întemeiat pe sufragiul universal. Știm bine carei scopul acestui articol: de-a pregăti opinia publică ungurească predispuându-l de pe acum împotriva votului universal.

Noi însă suntem căpăținoși dragă imperialisto, pentru a se putea declara falimentul

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás — mester de monumente și pietre de simțir. —

Fabricație proprie din marmoră, granit, soynil, labrador etc., din pietre de marmoră magazina se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25. Cămelaria și magazinul central: **Kolozsvár, Dézsma-u. nr. 21.** Telefon 661. Filiale: Nagyvárad, Nagyzeben, Déva și Bánpatok.

votului universal, cerem întâi introducerea lui, iar pentru abrogarea lui în fața »fali-mentului« tot ne va rămâne timp destul!

— **Prigonirea triclorului.** Părintele Ioan Popovici din Buteni a fost denunțat de jandarmărie că la înmormântări, copii din altar poartă pe hainele de slujbă triclorul românesc și că pe crucea purtată în fruntea convoiului sunt de-asemeni aninate panglici triclore. Suprefectul de Boroșineu Hunyár Algernon a osândit pe părintele Popovici la *cinci zile recluziune* și o *sută de cor. amendă*. Părintele Popovici a făcut recurs împotriva acestei osânde nedrepte dar vicespanul a întărit hotărârea suprefectului. Părintele a înaintat recurs la ministrul de interne.

— **Manevrele de cavalerie din jurul Aradului.** Trei regimente de călărași (husari) venite din Dobrișin, Chichinda-mare și Oradea-mare a avut Duminecă și Luni manevre în jurul Aradului.

— **Arhiducele Leopold Salvator** a fost decorat din partea regelui Carol al României cu crucea mare a o dului Carol I. Foia oficioasă publică acum permisiunea dată din partea Majestății Sale, împăratul și regele Francisc Iosif I, ca Alteța Sa să poarte acest ordin.

— **Ofițerii români din Arad salutând pe prințul moștenitor român.** Ziarele locale unguerești povestesc un episod foarte caracteristic care s'a întâmplat cu prilejul trecerii A. S. R. prințului Ferdinand al României prin gara Arad. Trenul prințului a sosit la orele 12.48 în gara Aradului. Prințul Ferdinand s'a coborât din vagon și s'a plimbat pe peron. Aici o seamă de ofițeri din armata noastră comună, *toți de naționalitate română*, așteptau pe A. S. R. care însă nu a înțeles intenția lor, nepunând să știe că sunt români.

Când prințul moștenitor se urcă iarăși în vagon și trenul se puse în mișcare, ofițerii români făcură drepti! și salutară militărește, ridicând mâna la cozorocul chipiului, făcând astfel onorurile celui care mâne va fi regele încoronat al României.

— **Oprirea unei petreceri românești.** Români din Sighetul Marmăției proiectaseră o petrecere de vară cu concursu mult a apreciaților noștri artiști, dnul și dna Bârsan membri ai Teatrului Național din București. Autoritățile însă au oprit ținerea acestei manifestații culturale românești pe motive atât de miserabile cum nu ni s'a dat încă să cetim.

Petenții — se zice în motive — au cerut îngăduială pentru ținerea unei reprezentații teatrale cu joc, aranjată de tine imea română din Maramureș. Considerând însă, că organele oficiale n'au cunoștința de existența unei societăți teatrale, nici de vre-o organizație de aceasta natură; considerând că în petiție nu se spune *cine ia garanția pentru decursul legal* al reprezentației nedovedindu-se nici cetățenia maghiară, nici purtarea morală a artiștilor debutanți; considerând că în program nu s'a luat nici un punct maghiar, rugarea a trebuit respinsă, deoarece reprezentația și așa n'ar servi scopuri culturale.

Si apoi: Dar mai ales pe acel motiv a trebuit să se respingă rugarea, pentru că în statele societății teatrale a orașului Sighet se interzice orice altă reprezentație teatrală, ce s'ar aranja cu o lună înainte de începerea stagiunii teatrale, pentru a nu fi lipsită de sprijinul (!!) publicului societatea teatrală a orașului.

Dar asta încă nu e tot. Intreg comitetul aranjator este luat la gană. Un membru din comitet a fost pus sub supraveghere polițienească. Cealți au fost rând pe rând citați și chestionați ca să se aște »adevăratul scop« al petrecerii.

Mișelii, cu un cuvânt, de care nu ar fi capabilă o altă administrație, decât cea unguerească.

— **O nouă linie ferată în comitatul Aradului.** Firma Höniges, care a cumpărat toate pădurile moșiei din Hălmașul mic, proiectează construcția unei linii ferate nouă dela Hălmaș până Văzdoci și Sârbi. Lucrările de măsurătoare au început. Noua linie ferată va sluji pentru exploatarea pădurilor firmei Höniges.

— **Linia ferată Făgăraș—Brașov.** După ce a fost examinată de o comisiune de specialiști și a fost aflată de bine construită, linia ferată între Brașov și Vlădeni, apoi între Făgăraș și Șinca-veche, a fost dată circulației. De câteva zile comunică câte două trenuri pe zi pe aceste părți de linie. Intre Vlădeni și Șinca-mare linia ferată va fi gata pe 1 Octombrie și va fi predată circulației abia atunci, din cauza tunelului, care abia pe atunci are să fie gata.

— **Ce face beția.** Duminecă seara într'o crîsmă din Cermei, flăcăii adunați s'au luat la ceartă și pâruială. În învălmășagul și fierbința luptei Mihai Vidicanu a înțepat pe Ioan Crainici cu cuțitul atât de tare încât în scurtă vreme acesta a murit. Jandarmii au arestat pe ucigaș.

— **Liceul lui Bardea.** Intr'o dare de seamă despre liceele unguerești din țara întreagă »B. H.« constată cu mulțămire că prin stăruința deputatului Bardea s'a deschis anul școlar trecut cele dintâi trei clase ale liceului din Caransebeș. »Școala asta din Caransebeș va fi o puternică cetate întru întărirea unguerismului«, spune, cuvânt cu cuvânt ziarul unguereș. Ce ziceți la asta dle Bardea și soții cari ați lucrat să faceți o fortăreață pentru întărirea românismului în acele locuri?

— **Un incendiu urlaș** s'a declarat în orașul Ferușe din Birtide-Columbia (America). Afară de 17 case, orașul întreg a căzut pradă flăcărilor. Cinci mii de oameni sunt lipsiți de adăpost. Sunt mai multe sute de răniți.

O telegramă posterioară anunță că focul s'a întinde într'un chip neînțeles și șase orașe sunt în flăcări. Sunt o sută cincizeci de morți. Pagubele sunt peste cinci milioane de dolari.

— **Aviz doctorilor români** Ni se scrie; Sistemându-se în comuna noastră un post de medic comunal am dori — dacă se poate — să avem medic român, drept ce Vă rog să binevoii a atrage atențiunea medicilor români în prețutul dvoastre ziar.

Emolumente 1400 coroane, vizita de zi 1 cor. de noapte 2 cor., const. casurilor de moarte 40 fil. În omună e un domeniu și o fab ică de spirit, cari deasemenea vor contribui cu câte 2—3 sute cor. Afară de acea 33 familii s'au angajat a solvi în total 660 cor. anual pentru al avea pe alesul de medic de casă.

Medicul va putea cere și apotecă de casă, deoarece în sat nu este apotecă.

Comuna are peste 500 nre cu peste 3000 locuitori români și nemți (ăști din u mă vre-o 5—6 sute de suflete).

Concursul s'a scris în foaia »Torontál« numărul 168.

Petițiunile au a-se înaintă protopretorelui: Magnif. Gyertyánffy Dénes în Perjános până în 20 August n. a. c.

— **Greva generală în Franța?** Grevele sângeroase de dăunăzi din Franța nu și-au găsit încă sfârșitul. Șase muncitori au plătit cu viața asaltul dat asupra armatei dar ceilalți fac o propagandă fanatică pentru greva generală. Până și zecarii și toți muncitorii tipografi vor să între în această grevă de simpatie pentru tovarășii lor și se poate că mâne ziarele să nu mai apară. Șase membri ai confederației generale a muncii au fost arestați pentru agitații ilegale.

Măsurile energice ale guvernului Clemenceau vor pune stavilă mișcării și vor mântui țara de această lovitură.

— **Mare incendiu în casarma germană din Peking.** În casarma trupei pentru apărarea ambasadei germane din Peking s'a declarat un puternic incendiu.

S'a produs o explozie care a ucis doi soldați germani și a rănit grav pe alți doi. Au mai fost răniți și cinci francezi. Pagubele sunt mari.

Dela frați.

— **Românii macedoneni în era constituției.** Frații noștri din Macedonia nădăduiesc că sub era nouă li-se arată și lor zorile unei vieți mai bune. Ei vor lua parte la viața constituțională a Turciei și vor trimite deputați în camera turcească chemați să apere interesele lor. În Monastir se va întemeia un ziar românesc, care va sluji acelaș scop.

Prin iradeaua dela 1905 aromânii au fost recunoscuți ca naționalitate și au astfel drepturi constituționale de cari vor uza în viața politică a țării. Deputații aromâni vor merge mână în mână cu albanezii creștini, cari au ca și ei interese ca integritatea împărăției otomane să fie neștirbită și cari împreună cu românii vor fi totdeauna de partea turcilor și încontra bulgarilor, grecilor și sârbilor al căror ideal e îmbucălătirea împărăției otomane.

Aromânii vor reprezenta deci și aici elementul conservator și susținător al statuii în fața tendințelor destructive ale celorlalte neamuri.

Concert, petreceri.

O mare petrecere românească în Maramurăș. Din Maramurăș primim știrea îmbucurătoare că în Slatina a avut în 20 Iulie n. o mare și românească petrecere care a știut să înmănucheze tot ce-i românesc și distins în Maramurăș. Dacă reprezentanția făgăduită cu Z. Bârsan nu a putut avea loc, românii totuși au isbutit să organizeze o mare manifestație românească pe terenul social. Petrecerea se poate încresta în viața noastră ca un adevărat eveniment căci cele din urmă petreceri românești în Maramurăș au avut loc abea în 1882 și 1889, deci cea din urmă înainte cu 19 ani. Veselia s'a început cu un obicei bătrânesc. S'a adus în sală un vas mare plin de țuică. între ceremonii interesante s'a aprins țuica și păr. vicar, Tit Bud care în contra celor 62 de ani, încă tot are suflet tânăr și inimă veselă, a încunjurat vasul urmat de țigani. În urmă au gustat toți din țuica bătrânească.

Tabloul sălii a dobândit un aspect deosebit de viu și pitoresc prin cele vre-o 8 costumuri naționale din Maramurăș și Sătmăr.

A luat parte la bal și prefectul comitatului cu doamna.

Lista cea lungă a oaspeților români ne dovedește cât de număroși și puternici ar fi românii din Maramurăș, dacă s'ar relia și s'ar afirma mai mult.

Dar și balul acesta a avut un mare neajuns. Am fi dorit, ne scrie corespondentul nostru, să auzim mai multă vorbă românească și mai puțină vorbă unguerească atât de dureros de adânc înrădăcinată în familiile noastre de aici.

Ultime informațiuni.

Un dar marinos pentru fondul ziaristilor. »L'Independance Roum.« ce ne sosește acuma aduce știrea senzațională că »Gaz. Transilvaniei« a primit pentru fondul ziaristilor români din Ungaria dela »primul distribuitor al acestui ziar pe timpul apariției sale în anul 1838« un dar de 50.000 de coroane.

LICITAȚIUNE MINUENDĂ.

De după încuviințarea primită dela Ven. Conzistor al Aradului, cu datul de 17/30 Iulie 1908 Nr. 4812/1908, se publică prin această licitațiune minuendă pentru renovarea radicală a edificiului bisericii din comuna Chișineu (Kisjenő) com Arad, cu termen de licitațiune pe 31 Iulie (13 Aug.) a. c. Ia 8 oare a. m. în localitatea școlii noastre din loc.

Prețul exclamării este 6963 cor. 99 fil.

Intreprinzătorii — cari vor să liciteze, au să depună în bani gata, sau în hârtii de valoare acceptabile 10% dela prețul de exclamare ca vadiu.

Planul și preliminarul de spese cu condițiunile de licitațiune. — se pot vedea în cancelaria pprezbiterală din loc în oarele oficioase.

Comuna bitericească își rezervă dreptul, de a încheia contract și a da în întreprindere lucrările de sub întrebare ori căruia dintre întreprinzătorii reflectanți.

Reflectanții nu pot pretinde diurne ori spese de călătorie pentru participarea la licitațiune.

Chișineu, 20 Iulie (2 Aug.) 1908.

Mihai Veliciu,
preș. comit. par.

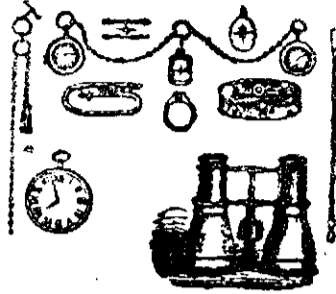
Grigorie Mladin,
not. comit. par.

Cântarea înaltă sufletul!

GEORGE DIMA: Cele mai frumoase compozițiuni de caracter bisericesc și lumesc pentru cântare și pian, coruri mixte și de bărbați etc. ale acestui măestru al muzicii au apărut la H. ZEIDNER în Brașov. Catalog gratuit! În aceeași librărie este un sortiment bogat în cărți literare românești, de ontensilii pentru scris și desen, deposit de hârtie, și despre aceste se află catalog, care se trimite gratuit.

MACHA.
ciasornicar mechanic și cronometric.
NAGY-BECSKÉREK

Recomandă on. public marele lui atelier de reparat ceasnice aranjat corespunzător cerințelor timpului modern, ține în depozit tot felul de ciasornice de buzunar, pendule și ciasornice cu alarmă (deșteptător), cu prețurile cele mai moderate și pe lângă garanție.

Nicolae Nikelsz

mecanic.

Chichinda-mare

Mare magazin de mașini de cusut și biciclete, precum și totfel de părți constitutive, fabricația cea mai excelentă și de-o calitate eminentă.

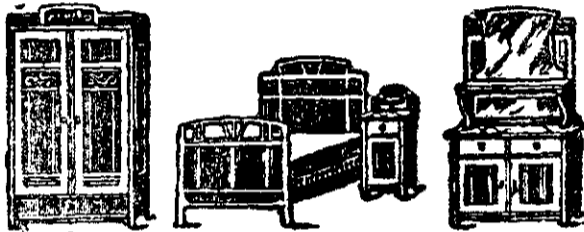
Efectuește tot felul de reparaturi la mașini de cusut, biciclete și gramofone

pe lângă prețurile cele mai favorabile și chizășie. Condiții favorabile pentru plățire în rate lunare ori săptămânale.

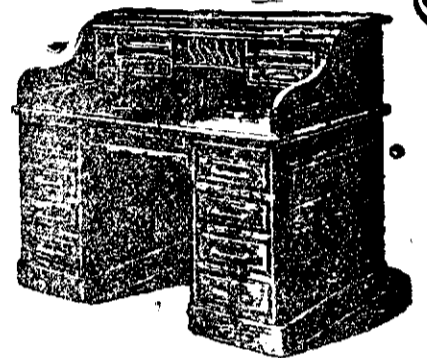
La reparații, adoptări etc. nu vă uitați de **Geamurile duble de reformă ale lui Mayr.**

Brevet unguresc nr. 37857, foarte potrivite și încercate de toată lumea. Sunt cele mai simple, bune și ieftine (A nu să confundă cu ghișeurile!) și sunt brevetate în toate în statele mari. Lucrări de construcție de tot felul. Instalații și aranjamente de localuri, magazinuri, școli și biserici.

Siugurul producător al geamurilor duble de re-

forma. Brevet unguresc numărul 37857. **- VICTOR KREMER -** tâmplărie cu uzină de aburi. SIBIU (Hermanstadt, Nagyszeben).

Opawski Jozsef

prima fabrică de trăsuri de copii în Ungaria de sud.

TIMIȘOARA. — Jozsefváros. Misits utca 2 sz. Hunyadi utca sarok.

Ține în deposit

trăsuri de copii

fabricațiune proprie, dela cele mai simple până la cele mai îndobite cu prețuri favorabile.

Tot așa primește tot felul de reparaturi în bransa aceasta.

Fondată în 1885.

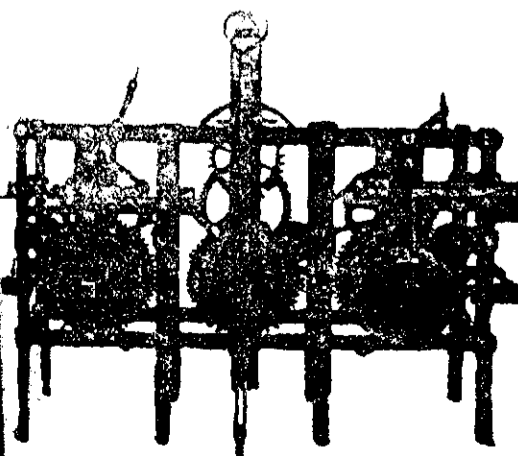
Peterka Lajos

Fabrică de clasornice de turn, angajată cu contract de capit. Budapesta. Budapesta IV., str. Bástya nr. 22.

Prăvălia: V., strada Váci nr. 57.

Face pe lângă prețuri moderate și garanție de mai mulți ani ciasornice de turn — școli — castele și casarme, primește de asemenea și repararea lor.

Fiind chemat se duce ori unde în persoană, budget face gratuit și îl trimite porto-franco ori cui.

SIBIU
E. PUREGE
fabrică de casse de bani
Nagyszeben

Recomandă fabricațiile sale proprii de

casse de bani

de orice mărime și construite din materialul cel mai bun și mai trainic.

Recomandă de asemenea practicele (mașini)

● cuptoare de fert ●

în toate versiunile dela execuția cea mai simplă până la cea mai elegantă.

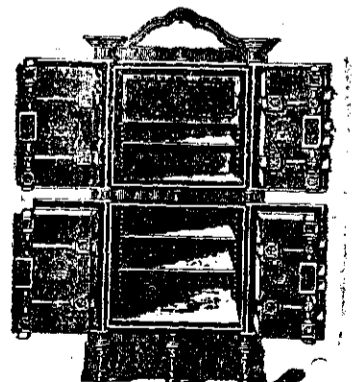
Atrage atențiunea on. public din localitate și din împrejurime asupra atelierului său de

lăcătușerie, ferărie și construcție

care-i cel mai mare din tot Sibiuul

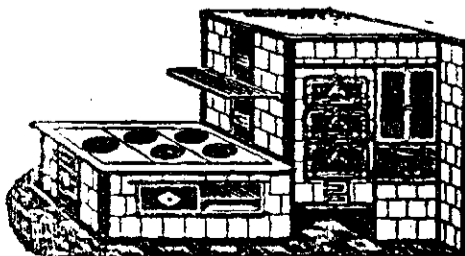
și pe care l-am instalat conform cerințelor moderne și l-am înzestrat cu puteri excelente de muncă! Primește ori-ce-fel de construcții atingătoare de această branșe, precum:

lucrări de ferărie la clădiri, portaluri, schele și gratii de fer, îngrădiri de fer la coridoare și balcoane, geamlăcuri, uși de fer, îngrădiri de fer, la mormânturi, cișmele și orice lucrări de ferărie și făurie și lucrări de bas-relief.

Trimite gratis și franco deci ziuni (proiecte de cheltueli) pentru casse de bani, mașini de fert etc.

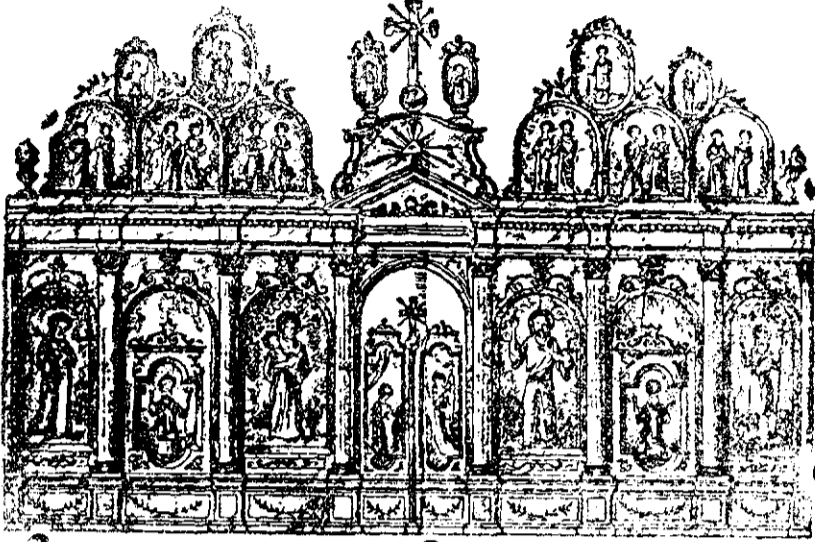
Sibiu (Nagyszeben)
Rosenangergasse Nrul 9.

Kelemen Márton,

atelier de altare și statui de lemn.

Győr, strada Andrássy 19.

Lucrează altare în stil și străni, scaune de cuminecat, cristelnițe, icoane în relief, tronul Mariei, și tot felul de
● ● statui sfinte. ● ●

Plan și proiect de preț trimit cu
— plăcere. —

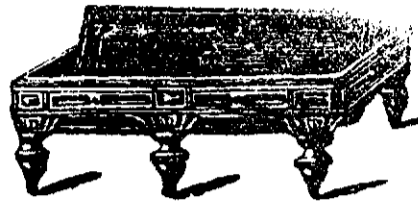
ANDREI MÜLLER

KASSA, STR. KORHÁZ NR. 3/c.

Recomandă marele lui magazin pentru montarea și aranjarea cafenelelor și

„ .. mesele de biliard .. „
frumoase și de gust, sistem modern fabricat propriu.

Se angajază a monta complet cafenele și locale pentru societăți.

Posede mai multe scrisori de recunoștință din partea artiștilor de biliard din străinătate, pentru căderea pre-
— cisă a mandinelului. —

GROSZ MIKLÓS

primul stabiliment din Timișoara pentru fabricarea automobilelor, pentru reparații, emailări și nich.

Temesvár-Józsefváros, str. Eötvös 40 casă proprie.

Fabricație de

automobiluri

pentru transport de persoane și mărfuri.

Motociclete

sau părțile lor con-

stitutive în prețuri

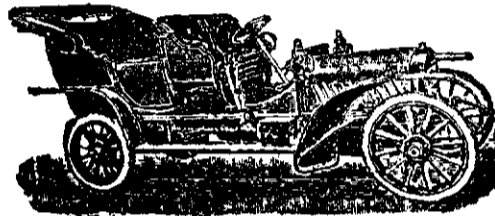
ieftine de concurență.

Preț-curentul ilustrate stă la dispoziția oricui.

Toate reparațiile atingătoare de specialitatea aceasta să execută repede și solid și să socotescă prețuri foarte ieftine.

Telegramele să vor trimite pe adresa:

Automobil-Garage Grosz Miklós Temesvár.

Johann Nedits

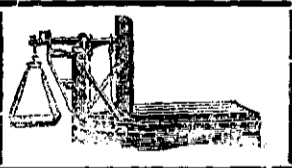

Ferar de instrumente, lăcătuș de mașini și mecanic.

Versecz, Barosplatz.

Recomandă onoratalui public, fabricatele sale proprii, ca

Biciclete,
Fântâni,

Cântare,
Pumpe,

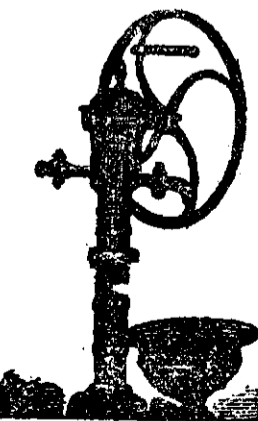
Stropitoare cu peronosporă, de rechisite.

Conducte de cauciuc, și

Gramofone,

cu prețurile cele mai ieftine.

Repara-
turile, sau
ori-ce co-
mande vor
fi execu-
te cât se
poate de
bine. . . .

Grosz Nagy Ferencz,

farma-
cist :: **Debreczen** :: farmacia ::
«Arany egyszarvu»

Hajduság!
Bajuszparó.

Vébjegy.

MUSTAȚA E FRUMOASĂ
dacă întrebuințezi

POMADA HAJDUSÁG

cea mai bună pentru creșterea și
potrivirea mustețelor, pregătită
din materii neunsuroase. Efec-
tul se vede foarte iute și
cu siguranță. Scutit prin lege.
Un borcan 50 fill. Prin postă
se trimite numai 3 borcane cu
2.15 Cor. Cu rambursă gratuit.

MEDICAMENT
PENTRU VOPSIREA PARULUI

cu culori blond, brunet sau negru. Efect la moment.
O singură vopsire e de ajuns, ca părul sau musta-
ța o lună să aibă culoarea ce o dorește. Nu înă-
sprește părul. O sticlă cu medicament pentru ori
și ce culoare 4 cor.

Prin reclamă la progres!